

Den internationale enhed

Vester Voldgade 123
1552 København V.
Tlf. 3392 5600
Fax 3395 5411
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

**Samlenotat til møde i Rådet (Uddannelse, ungdom og kultur) den
23. februar 2006**

8. februar 2006
Sags nr.:
142.301.021

Uddannelse

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde – Kommissionens fremskridtsrapport 2006 (side 3)
(Kom(2006) 30 endelig)
- information fra Kommissionen
2. Rådets og Kommissionens fælles interimrapport 2006 om fremskridt inden for arbejdsprogrammet ”Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010”: ”Modernisering af uddannelse og erhvervsuddannelse: et vitalt bidrag til velstand og social samhørighed i Europa” (side 9)
(Kom(2005) 549 endelig)
- vedtagelse
- nøglebudskaber til Det Europæiske Råds forårstopmøde
3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring (side 14)
(Kom(2005) 548 endelig)
- udveksling af synspunkter
4. Europa-Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: Den europæiske sprogindikator (side 19)
(KOM(2005) 356 endelig)
- politisk drøftelse
5. EU Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, det Europæiske Økonomiske og Social Udvalg og Regionsudvalgte med titlen ”En ny ramme strategi for flersprogethed” (side 26)
(KOM(2005) 595 endelig)
- information fra Kommissionen

Ungdom

6. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde - Kommissionens fremskridtsrapport 2006 (side 33)
(Kom(2006) 30 endelig)
- udvekslings af synspunkter

7. Bidrag fra Rådet til Det Europæiske Råd om implementeringen af Ungdomspagten: Udkast til konklusioner vedtaget af Rådet, og repræsentanter for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, om implementeringen af den europæiske ungdomspagt (side 39)
- vedtagelse

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde – Kommissionens fremskridtsrapport 2006

(Kom(2006) 30 endelig)

- information fra Kommissionen

Nyt notat

1. Resumé

I medfør af den relancerede Lissabon-strategi skal Kommissionen hvert år udarbejde en rapport om implementeringen af strategien. På baggrund af Kommissionens rapport vil Det Europæiske Råd hvert forår gøre status over fremskridt med implementeringen af strategien og beslutte eventuelle nødvendige justeringer. Kommissionens første årlige Fremskridtsrapport blev offentliggjort den 25. januar 2006. I centrum for rapporten er en evaluering af medlemslandenes nationale reformprogrammer. Vurderingen af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv, ligesom Kommissionen generelt anbefaler "flexicurity"-modellen. Desuden har Kommissionens rapport et særligt fokus på de globaliseringsemner, der blev drøftet på det uformelle topmøde på Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi), som også bliver en del af forberedelsen af forårstopmødet.

2. Baggrund

I forbindelse med midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien besluttede Det Europæiske Råd i marts 2005 at iværksætte en ny treårig cyklus for at forbedre implementeringen af strategien (den nuværende cyklus går fra 2005 til 2008).

Som udgangspunkt for denne cyklus og med grundlag i Det Europæiske Råd's konklusioner vedtog Rådet et sæt "integrerede retningslinjer". Disse udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) samt retningslinjerne for beskæftigelsen (EG), som blev integreret til i alt 24 retningslinier. På basis af disse retningslinier har landene udarbejdet nationale reformprogrammer (NRP) i lyset af landenes specifikke situationer og behov. Reformprogrammerne blev tilsendt Kommissionen i efteråret 2005 og udgør grundlaget for gensidig overvågning og erfaringsudveksling mellem medlemslandene og for Kommissionens årlige evaluering i Fremskridtsrapporten om Lissabon-strategien. På baggrund af denne rapport vil Det Europæiske Råd gøre status over implementeringen af strategien og identificere de områder, der kræver større fælles opmærksomhed.

Globaliseringsemnerne fra Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi) indgår også i Kommissionens Fremskridtsrapport.

Kommissionens Fremskridtsrapport og forberedelsen af forårstopmødet vil være på dagsordenen for en række rådsformationer: ECOFIN den 24. januar 2006, 14. februar 2006 og 14. marts 2006, Rådet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 10. marts 2006, Miljørådet den 9. marts 2006, Uddannelses- og ungdomsrådet den 23. februar 2006 samt Konkurrenceevnerådet den 13. marts 2006, hvilket bidrager til, at ejerskabet for Lissabon-strategien bliver bredt funderet. Endvidere

forventes der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (energi) den 14. marts 2006.

I overensstemmelse med Sevilla-metoden skal Rådet forberede møderne i Det Europæiske Råd, hvor det næste forårstopmøde finder sted den 23.-24. marts 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Da Lissabon-processen tager udgangspunkt i den åbne koordinationsmetode og de nationale kompetencer, vurderes nærhedsprincippet at være overholdt.

5. Formål og indhold

Fremskridtsrapporten indeholder to hoveddele: 1. Del er en generel, samlet vurdering af de nationale reformprogrammer (NRP) inklusiv konkrete forslag til handling inden udgangen af 2007 inden for fire politikområder, hvor evalueringen af NRP har tydeliggjort særlige mangler og udviklingspotentiale. Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd (DER) til at tage stilling til disse forslag på forårstopmødet i marts. 2. Del består af kapitler for hvert NRP, hvori Kommissionen giver en land-specifik vurdering. Derefter indgår der et større annex, der uddyber evalueringen indenfor makro-økonomi og mikro-økonomi samt et udkast til den Fælles Beskæftigelsesrapport for 2005-2006.

”Flexicurity”-modellen inddrages flere gange i 1. Del som en ”best practice” for reformering af arbejdsmarkedet. Om end modellen ikke benævnes som dansk, er det dog alment kendt, at der sigtes til DK’s arbejdsmarkedsmodel. Efter 1. Del følger et appendix med eksempler på ”good practice”, hvor DK indgår flere gange.

De fire politikområder og tilhørende konkrete handlingsforslag, som ifølge Kommissionen bør gennemføres inden udgangen af 2007, er:

1. Forskning, udvikling og videregående uddannelser, ”Investing more in knowledge and innovation
2. Erhvervslivets rammevilkår, ”Unlocking the business potential, particularly of SMEs” (Small and Middle-sized Enterprises):
3. Globalisering og demografisk aldring, ”Responding to globalisation and ageing”
4. Energi, ”Moving towards an efficient and integrated EU energy policy”:

For så vidt angår pkt. 1: Forskning, udvikling og videregående uddannelser; ”Investing more in knowledge and innovation” anføres bl.a. følgende:

- EU kan formentlig ikke nå det fælles mål om investeringer i forskning og udvikling (F&U) på 3 pct. af BNP i 2010 (det nuværende gennemsnit ligger på 1,9 pct. af BNP). Medlemslandene (MS) bør i

forbindelse med DER i marts sætte sig en realistisk målsætning for investeringer i F&U for 2010.

- Midlerne kan bl.a. findes ved et skifte i anvendelsen af statsstøttemidler uden en forøgelse af samlet statsstøtte (f.eks. ved at fordoble andelen af statsstøttemidler allokert til F&U til 25 pct.).
- Den største bidragsandel til F&U bør være privat, hvilket kræver bedre markedsforhold, fri bevægelse for menneskelige ressourcer, effektive regler for ejendomsret m.m. Kommissionen foreslår også skattemæssige incitamerter for private investeringer.
- En større andel af EU's strukturfonde bør gå til F&U, innovation og kommunikationsteknologi.
- Målet for investeringer i højere uddannelser bør være at nå et investeringsniveau på 2 pct. af BNP i år 2010 (EU anvender i dag 1,28 pct. af BNP imod USA's 3,25 pct.) – f.eks. ved inden udgangen af 2007 at tillade og opfordre universiteterne til at søge private midler.
- Tekniske universiteter bør have et "technology transfer office", og et europæisk Teknologisk Institut bør oprettes. Færdigheder indenfor matematik og fysik skal forbedres, og det bør være obligatorisk, at skoleelever undervises i to fremmedsprog.
- Endvidere henvises der til DER's beslutning om øremærkning af strukturfondsmidler til Lissabon-relaterede formål.

For så vidt angår pkt. 2: Erhvervslivets rammevilkår, "Unlocking the business potential, particularly of SMEs" (Small and Middle-sized Enterprises) anføres bl.a. følgende:

- Alle studerende bør have adgang til kurser i iværksætteri.

For så vidt angår pkt. 3: Globalisering og demografisk aldring, "Responding to globalisation and ageing", anføres bl.a. følgende:

- Medlemslandene skal sikre den finansielle bæredygtighed ved at forbedre de offentlige finanser og stadig reducere offentlig gæld. Som led i reformer af de offentlige pensionssystemer skal medlemslandene skabes incitamerter for ældre arbejdstagere til at blive længere på arbejdsmarkedet og tilpasse pensionsalderen til den forøgede forventede levetid.
- Medlemslandene bør gennemføre strategier for aktiv aldring. Formålet skal være at styrke incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, og herunder begrænse antallet af efterlønnere, give bedre muligheder for delvis tilbagetrækning og deltidsarbejde samt at forbedre kvaliteten i arbejdet. Endvidere bør arbejdstagere over 45 år i langt højere grad end andre deltage i efteruddannelse.
- Medlemslandene bør inden udgangen af 2007 sikre, at alle unge, der har forladt skolen og er arbejdsløse, får tilbudt beskæftigelse, en læreplads, yderligere uddannelse eller andre beskæftigelsesfremmende tiltag inden for seks måneder – og ved år 2010 inden for 100 dage. Der bør endvidere gives incitamerter for virksomheder, især SMV'er, til at tilbyde unge arbejdsløse beskæftigelse.
- Børnepasning og ligestilling mellem kønnene skal forbedres.
- Medlemslandene bør tilstræbe en fælles forståelse af "flexicurity". Kommissionen vil udarbejde en rapport med henblik på at lette

enighed blandt medlemslandene, ved udgangen af 2007, om en række fælles principper omfattende følgende elementer:

- Modernisering af arbejdsretten som skal give mulighed for fleksible ansættelsesvilkår samt en reduktion af opsplittningen af arbejdsmarkedet og sort arbejde. Kommissionen vil konsultere arbejdsmarkedets parter og andre involverede parter om disse spørgsmål i løbet af året.
- Livslang læring og aktiv arbejdsmarkedspolitik med henblik på at styrke arbejdstagernes tilpasningsevne og beskæftigelsesegnethed kombineret med øgede finansielle incitamenter til at tage et job. Den Europæiske Socialfond og Globaliseringsfonden kan bidrage hertil.
- Moderne sociale sikringssystemer, som både kan lette arbejdskraftens mobilitet og sikre tilstrækkelige sociale ydelser i tilfælde af ledighed. Direktivforslaget om overførsel af supplerende pensionsrettigheder vil bidrage til mobiliteten, ligesom medlemslandene bør overveje at accelerere ophævelsen af alle restriktioner på arbejdskraftens fri bevægelighed inden for EU.

Med henblik på at identificere konkrete tiltag til fremskridt inden for disse tre ovennævnte områder foreslår Kommissionen, at formandskabet afholder et ekstraordinært socialt topmøde.

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram:

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv. Programmet betegnes som ambitiøst, men også realistisk. Kommissionen er enig i reformprogrammets analyser og hovedprioriteter, men så dog gerne flere eksempler på specifikke tiltag som konkretisering af de overordnede brede linier, der præger fremstillingen. Dette gælder særligt for så vidt angår målsætningerne om øget konkurrenceevne og større tilførsel af arbejdskraft. Kommissionen noterer sig, at flere politiske tiltag forventes udmøntet i lyset af anbefalingerne fra Velfærdskommissionen og Globaliseringsrådet.

Den mere specifikke vurdering er opdelt i et makro-økonomisk, et mikro-økonomisk og et beskæftigelsespolitisk afsnit: I det makro-økonomiske afsnit erklærer Kommissionen sig enig i regeringens overordnede målsætninger om sunde offentlige finanser, en stabil valutakurs, prisstabilitet og høj beskæftigelse. Kommissionen er ligeledes enig i reformprogrammets mikro-økonomiske analyse, hvor Kommissionen især fokuserer på behovet for øget konkurrence inden for en række sektorer. For så vidt angår investeringer i forskning og udvikling påpeger Kommissionen, at Danmark med 2,6 pct. af BNP er et godt stykke over EU-gennemsnittet på 1,9 pct. Derfor vurderer Kommissionen også, at Danmark har gode chancer for at nå den fælles målsætning om 3 pct. af BNP i 2010. Hvad angår implementeringen af indre markedspolitikker, er Danmarks indsats ifølge Kommissionen opmuntrende. Samlet set vurderer Kommissionen, at de mikro-økonomiske politiske initiativer sandsynligvis vil bidrage til øget vækst og beskæftigelse. Hvad angår det beskæftigelsespolitiske afsnit, er Kommissionen endnu en gang enig i både ana-

lyse og prioriteringer. Selv om Kommissionen vurderer, at de beskæftigelsespolitiske initiativer formentlig kan øge beskæftigelsen i Danmark, kan de danske mål om 50-60.000 flere i arbejde blive svære at nå. For så vidt angår målene indenfor uddannelsesområdet, finder Kommissionen dem fyldestgørende og fokuserede, om end nogle af dem vurderes måske at være for optimistiske.

Som konklusion fremhæver Kommissionen følgende tre styrker ved det danske NRP:

- Det forsøger aktivt at inkorporere miljøaspekter på tværs af politikområderne.
- Konkrete målinger af energi, uddannelse, effektivisering af den offentlige sektor samt fremme af F&U og innovation.
- Skattelettelse til entreprenører for at skabe incitament til yderligere vækst vurderes at være særligt interessant,

samt to punkter, der ifølge Kommissionen kræver yderligere opmærksomhed:

- Flere konkrete og specifikke tiltag for at øge udbuddet af arbejdskraft, som muligvis kan tage afsæt i Velfærdskommissionens anbefalinger.
- Flere detaljerede tiltag for at øge konkurrencen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. I det omfang en række af de opstillede nye målsætninger vil skulle efterleves, herunder eksempelvis målsætningen om at anvende 2 pct. Af BNP på videregående uddannelser, vil det kunne medføre betydelige statsfinansielle konsekvenser.

9. Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring.

Lissabon-strategien drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabon-strategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret, og hvor Udenrigsministeriet er formand. Der afholdes møder i udvalget frem mod forårstopmødet.

--- o o ---

Endvidere har forslaget været behandlet på møde i EU-specialudvalget den 6. februar 2006:

Specialudvalget havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen:

Hilser Fremskridtsrapporten velkommen.

Ser behov for at fokusere på implementeringen af de nationale reformprogrammer (NRP) samt effektiv bilateral dialog mellem Kommissionen og medlemslandene herom og en reel multilateral overvågning og ”peer pressure”.

Hilser opprioriteringen af forskning, udvikling og universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner velkommen.

Understreger generelt behovet for at fokusere på kvalitet, resultater og effektiv anvendelse af midlerne frem for nye målsætninger om øgede offentlige udgifter, som f.eks. ved forslaget om et investeringsniveau på 2 pct. af BNP til videregående uddannelser.

Hilser anbefaling af ”flexicurity”-modellen velkommen, og ser Kommissionens brede definition som egnet for en fælles EU-debat herom, men understreger behovet for, at modellen fremmes under behørig hensyntagen til eventuelle udgiftsdrivende elementers virkning på de offentlige finanser. Konkrete forslag vil skulle overvejes, efterhånden som de konkretiseres.

Støtter, at alle relevante rådsformationer og arbejdsgrupper bidrager til forberedelsen af Det Europæiske Råd i foråret 2006 med sikring af konsistens mellem eventuelle politikanbefalinger på forskellige områder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes mere detaljerede holdninger til Fremskridtsrapporten er endnu ikke kendt, men rapporten hilses generelt velkommen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 30.-31. januar 2006.

2. Rådets og Kommissionens fælles interimrapport 2006 om fremskridt inden for arbejdsprogrammet "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010": "Modernisering af uddannelse og erhvervsuddannelse: et vitalt bidrag til velstand og social samhørighed i Europa"

(Kom(2005) 549 endelig)

- vedtagelse

- nøglebudskaber til Det Europæiske Råds forårstopmøde

Nyt notat

1. Resumé

Meddelelse om status og anbefalinger for målsætningerne på uddannelsesområdet.

Formålet med meddelelsen er, at Rådet og Kommissionen i februar 2006 vedtager en fælles rapport og en udtalelse, der leder frem til næste status i 2008. Det konkluderes, at der er sket forbedringer i relation til væsentlige målsætninger, men at der stadig er plads til forbedringer, fx i forbindelse med anvendelse af evalueringer i forhold til udvikling af uddannelsespolitikken. Danmarks holdning til meddelelsen er generelt positiv.

2. Baggrund

Som et led i opfølgningen på Lissabon-strategien har Kommissionen vedtaget en meddelelse om status og anbefalinger for målsætningerne på uddannelsesområdet, som de foreligger i arbejdsprogrammet "Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010". Det er sket på basis af landebidrag fra medlemsstaterne samt EØS-, kandidat- og ansøgerlandene. Det danske bidrag er fremsendt i juni 2005. Meddelelsen er ledsaget af et statistisk annek, samt et annek, som er en syntese af landenes bidrag.

3. Hjemmelsgrundlag

Ingen bemærkninger.

4. Nærhedsprincippet

Efter dansk opfattelse er meddelelsen i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er, at Rådet og Kommissionen i februar 2006 under det østrigske formandskab vedtager en fælles rapport og en udtalelse, der leder frem til næste status i 2008.

Kommissionen drager følgende hovedkonklusioner af arbejdet:

På nationalt plan:

- Koordineringen mellem de involverede parter - ministerier, institutioner, sociale partnere - er blevet bedre på nationalt plan og effektiviteten derved større. Dette har øget forståelsen for uddannelsesområdets centrale placering i forhold til realiseringen af 2010-målsætningerne. Men tempoet bør sættes op inden næste afrapportering i 2008.

- Investeringerne i uddannelse er samlet steget i EU – i gennemsnit fra 4,9 % af BNP i 2000 til 5,2 % af BNP i 2002. Men gabet mellem de europæiske lande og de konkurrerende lande – først og fremmest USA – er ikke blevet mindre, og asiatiske lande som Kina og Indien foretager nu hastige fremskridt.
- Der er i den sammenhæng sket for få fremskridt i Europa med implementering af de benchmarks, der er relateret til social samhørighed, herunder målsætning om nedbringelse af antallet af ”early school leavers” og stigningen af andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse.
- Landene bør lægge mere vægt på ”lighed” (equity) og effektiv styring i de nationale reformprocesser via en stadig tættere social dialog mellem alle aktørerne i uddannelsessystemerne. Dette bør især tillægges vægt på regionalt og lokalt niveau med deltagelse af institutioner, forældre, arbejdsmarkedets parter, lokale myndigheder og de frivillige organisationer.
- Regeringerne bør gå videre med at opstille og gennemføre nye nationale benchmarks med reference til de europæiske. Desuden bør de nationale evalueringskulturer styrkes.

På europæisk plan:

- Resultaterne af de nationale reformprocesser vil blive brugt ved implementering af Lissabon-målsætningerne, først og fremmest til at øge investeringerne i de menneskelige ressourcer ved hjælp af strukturfondsmidlerne.
- Brug af best practise- og peer-learning aktiviteter vil blive øget, både i forhold til de nøglereformområder, som de vedtagne benchmarks knytter sig til og til strategier for livslang læring, mere lighed og større kvalitet i især erhvervs- og de videregående uddannelser frem mod 2008.
- Opnåelse af enighed om en europæisk ramme for kvalifikationer for livslang læring (EQF) og om anbefalingerne om fokus på øget kvalitet i læreruddannelserne.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ingen bemærkninger.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ingen bemærkninger.

9. Høring

Meddelelsen har været til høring i EU-specialudvalget. Undervisningsministeriet har modtaget høringssvar fra:

- FTF
- Danmarks Lærerorganisationer International

- CVU-Rektorkollegiet
- Rektorkollegiet

FTF

Sammenlignet med fælles rapporten fra 2004 er udkastet til den kommende afrapportering efter FTF's opfattelse langt mere præcis og målrettet. Det er positivt.

FTF er enig i vigtigheden af en række af de tiltag på såvel nationalt som europæisk niveau, der kan medvirke til at løse udfordringerne:

- koordineringen mellem de ansvarlige nationale ministerier forbedres
- samarbejdet med parterne på arbejdsmarkedet styrkes
- evaluering og forskning anvendes langt bedre, end det gøres i dag
- anvendelse af peer-learning aktiviteter prioriteres
- det kommende integrerede uddannelsesprogram i EU anvendes mere målrettet
- den fælles europæiske referenceramme for kompetence og kvalifikationer (EQF) udvikles på en sådan måde, at den opnår troværdighed i medlemslandene.

Hvis Kommissionens mål om en øget aktivitet på uddannelsesområdet skal nås, er det efter FTF's opfattelse helt afgørende, at EU's medlemslande påtager sig hovedansvaret for finansieringen af aktiviteterne. Med den fortsatte tendens til at lægge omkostningerne over på brugerne af uddannelsesaktiviteterne er der en klar risiko for, at aktiviteten vil falde.

Kommissionen opfordrer til, at der nationalt sikres et bredt samarbejde med de berørte parter. FTF vil derfor foreslå, at der etableres samarbejdsstrukturer, der kan sikre dette.

Danske Lærerorganisationer International

DLI berører alene to forhold, som de anser for afgørende for, at bestræbelserne på at nå Lissabonstrategiens ambitiøse mål skal lykkes.

DLI anser det for en positiv effektivisering af EU-samarbejdet på uddannelsesområdet, at arbejdet nu målrettes mod den enkelte medlemsstats prioriteringer.

DLI konstaterer derfor med tilfredshed, at Kommissionsrapporten opfordrer medlemsstaterne til at sikre sig, at der på nationalt niveau etableres samarbejde om koordineringen af gennemførelsen af Uddannelse 2010, og at de berørte parter inddrages. Møderne i EU-specialudvalget bidrager til en løbende dialog om EU's initiativer på uddannelsesområdet, men sikrer på ingen måde interessenterne indsigt i og indflydelse på det nationale engagement i "clusters, peer-reviews og peer-learning activities".

”Education and Training 2010 Coordination Group” har til opgave at medvirke til en mere effektiv og sammenhængende implementering af de konkrete fremtidige mål på uddannelsesområdet, og den skal samtidig fungere som bindeled mellem EU og nationalt niveau. DLI finder, at en tilsvarende koordinationsgruppe på nationalt niveau kunne bidrage til at skabe påkrævet åbenhed om etableringen af og samarbejdet i ”clusters” m.v.. Det må konstateres, at arbejdet i de forskellige ”clusters” hidtil er foregået i lukkethed og helt uden inddragelse af de sociale parter.

CVU-Rektorkollegiet

CVU-Rektorkollegiet anbefaler, at sprogbrugen i rapporten afspejler den mangfoldighed, der eksisterer i de europæiske uddannelsessystemer, og anbefaler, at betegnelsen ’institutions of higher education’ anvendes som fællesbetegnelse frem for ’universities’.

CVU-Rektorkollegiet bemærker i relation til mobilitet, at der i de enkelte lande lægges mere vægt på indgående mobilitet end på udgående mobilitet. Et forhold, der bl.a. kan være medvirkende hertil, er, at mange lande subsidierer indgående mobilitet, hvorimod der er et negativt økonomisk incitament knyttet til udgående mobilitet. Endvidere bemærkes, at Europass desuden ikke kan anvendes til godskrivning af mobilitet gennemført i lande uden for Europa. Dette forhold medfører, at Europass er mindre attraktivt for den stigende andel af studerende, der vælger at gennemføre mobilitet i lande uden for EU.

CVU-Rektorkollegiet understreger, at man bakker op om læringspartnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder, offentlige myndigheder og andre interessenter. Med partnerskaber forbedres muligheden for, at læring på såvel arbejdsplads som uddannelsessted styrkes.

Rektorkollegiet

Rektorkollegiet oplyser, at Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitetscenter og Danmarks Pædagogiske Universitet ikke har nogen kommentarer til Europa-Kommissionens meddelelse. Derimod har [Aalborg Universitet](#) indsendt en række kommentarer, som Rektorkollegiet generelt tilslutter sig:

- 1) Arbejdsprogrammet og den fælles fremskridtsrapport understreger behovet for koordinering mellem de relevante fagministerier og for, at de politiske myndigheder konsulterer relevante aktører på området. Men eksempelvis i forhold til uddannelsessektorens udvikling har Regeringen henlagt en væsentlig del af det politiske initiativ til Globaliseringsrådet, hvor der er foregået relativt lukkede drøftelser uden særlig deltagelse fra uddannelsessektoren.
- 2) Universiteternes indsats inden for livslang læring, som ud fra EU’s forståelse af livslang læring også omfatter universiteternes betalingsuddannelser og –kurser, henvender sig primært til grupper med en socioøkonomisk baggrund, der normalt stimulerer til deltagelse i uddannelsesaktiviteter. Det forventes imidlertid, at universiteterne udstrækker deres indsats til også at omfatte grup-

per, der som følge af mindre heldige socioøkonomiske omstændigheder befinder sig i udkanten af uddannelsessystemet. Det skal dog bemærkes, at den ressourceindsats, der vil være nødvendig for at løfte arbejdsprogrammets intentioner hvad angår de udsatte grupper, ikke umiddelbart har en parallel inden for de ressourcefordelinger, som universitetssektoren oplever.

- 3) Kommissionens meddelelse hæfter sig ved, at medlemslandene har gjort fremskridt hvad angår investeringer i uddannelse målt som den samlede offentlige og private investering i videregående uddannelse, men at gabet til EU's nærmeste konkurrentlande har svært ved at blive lukket, fordi investeringerne også stiger her. I særdeleshed efterlyser Kommissionen investeringer fra den private sektor. Den danske universitetssektors deltagelse i at lukke gabet på en måde, der forudsætter stigende private investeringer, må tage form af flere betalingsforløb på master- og diplomområdet. Selv om der på de danske universiteter er vilje hertil, findes der dog en barriere i form af, at den eksisterende undervisningskapacitet er presset. En langsigtet opfyldelse af EU's intentioner på området vil derfor kræve, at der rekrutteres yderligere forskere i de kommende år, og at der afsættes de nødvendige ressourcer hertil.

Sagen har endvidere været drøftet på møde i specialudvalget den 6. februar 2006:

Specialudvalget havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens holdning til meddelelsen er generelt positiv, da meddelelsen tegner et klart billede af udviklingen på uddannelsesområdet i EU henimod 2010. Regeringen er enig i beskrivelsen af de indsatsområder, der påpeges for det samlede EU.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemslande vil indtage en positiv holdning til meddelelsen og nøglebudskaberne.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget har fået tilsendt et grundnotat den 18. januar 2006.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring

(Kom(2005) 548 endelig)

- udveksling af synspunkter

Nyt notat

1. Resumé

Som opfølgning på konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i marts 2002 har Kommissionen vedtaget en henstilling om nøglekompetencer for livslang læring.

2. Baggrund

Kommissionen har vedtaget en henstilling med udgangspunkt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i marts 2000. Heri blev det fremhævet, at der bør udvikles en europæisk ramme, som fastlægger, hvilke nye grundlæggende færdigheder der bør erhverves gennem livslang læring, samt arbejdet iværksat i relation til arbejdsprogrammet for 2010 vedrørende udviklingen af de europæiske uddannelsessystemer. Henstillingen indeholder både et forslag til et europæisk referenceværktøj for nøglekompetencer og et forslag til, hvordan alle borgere skal sikres adgang til disse kompetencer gennem livslang læring.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget forelægges i medfør af artikel 149 og 150. Ifølge artikel 149 bidrager Fællesskabet til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejde mellem medlemsstaterne - og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

I henhold til artikel 150 støtter og supplerer Fællesskabets indsats medlemsstaternes aktioner, navnlig med det formål at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse, lette den erhvervs-mæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet og fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål af fælles interesse.

Forslag stillet med hjemmel i artikel 149 og 150 vedtages efter fremgangsmåden i artikel 251 om fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at det bidrager til de almene uddannelsers og erhvervsuddannelsers kvalitet ved at lette det arbejde, som medlemsstaterne har forpligtet sig til inden for Arbejdsprogrammet "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010" samt vedtagelsen af de europæiske benchmarks i Rådet i maj 2003. Endvidere tilskynder det til og understøtter nationale reformer og læring på grundlag af god praksis i andre lande med det sigte at bistå medlemsstaterne med at skabe et overordnet og konsekvent udbud af nøglekompetencer som led i deres strategier for livslang læring. Kommissionen finder som følge heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er regeringens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt.

5. Formål og indhold

Henstillingen har konkret til formål, at:

1. identificere og definere de nøglekompetencer, der er nødvendige for personlig tilfredsstillelse, social samhørighed og beskæftigelsesegnethed i et videnbaseret samfund;
2. støtte medlemsstaterne i deres arbejde med at sikre, at unge efter grundlæggende almen- og erhvervsuddannelse har udviklet nøglekompetencerne i et sådant omfang, at de er klar til voksenlivet, og at voksne kan udvikle og opdatere kompetencerne hele livet igennem;
3. opstille et europæisk referenceværktøj, jf. bilaget, til brug for politikere, uddannelsesudbydere, arbejdsgivere og elever med henblik på at lette nationale og europæiske bestræbelser på at nå et fælles mål;
4. skabe en ramme for yderligere tiltag på fællesskabsniveau, både inden for arbejdsprogrammet for 2010 vedrørende uddannelsessystemerne og EU-programmerne for almen og faglig uddannelse.

Det henstilles til medlemsstaterne, at de sikrer erhvervelse, opdatering og udvikling af nøglekompetencerne gennem hele livet, herunder også for grupper, der måtte have behov for særlig støtte. Det skal samtidig sikres, at der tages relevante initiativer for lærere og undervisere; endvidere at der bliver en tæt tilknytning til beskæftigelses- og socialpolitikken og andre politikker for unge og samarbejde med arbejdsmarkedets parter samt andre berørte parter.

Europa-Kommissionen vil støtte dette arbejde og vil 4 år efter henstillingens vedtagelse aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de indhøstede erfaringer og følgerne for fremtiden.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget. Undervisningsministeriet har modtaget høringssvar fra:

- LO
- DA
- CVU-Rektorkollegiet
- Akademikernes Centralorganisation

- Forbundet Kommunikation og Sprog
- Dansk Folkeoplysnings Samråd

LO

LO finder, at det i bilaget opstillede forslag til en referenceramme for nøglekompetencer er et interessant bud på en sådan reference, og LO kan tilslutte sig, at der arbejdes videre med at finde ud af, hvorledes den mere praktisk kan finde anvendelse. LO finder dog samtidig, at rammen netop er meget abstrakt og må henvise til, at det for tiden er vigtigere at få udfoldet arbejdet med EQF – som derefter kan få sammenhæng til den her foreslåede referenceramme af generel karakter i forhold til livslang læring.

DA

DA finder, at forslaget er for detaljeret og urealistisk, da det i princippet skal gælde alle borgere. På denne baggrund understreger DA, at der er tale om en målsætning og ikke et sæt kompetencer, der skal implementeres i alle sine enkeltheder.

CVU-Rektorkollegiet

CVU-Rektorkollegiet bakker op om forslaget, men har også enkelte konkrete bemærkninger.

Da demokratisk deltagelse nævnes flere steder, bør det også indgå i formålsbeskrivelsen. Social samhørighed er ikke dækkende for demokratisk deltagelse.

Vedrørende henstillingerne til medlemsstaterne kunne det med fordel skærpes, at der bør uddannes flere voksenundervisere, ligesom der bør tilføres midler til uddannelse af voksenundervisere og til oprettelse af fx frit tilgængelige læringscentre. Ligeledes kunne fremme af voksenvejledningsinitiativer og uddannelsen af voksenvejledere med fordel fremhæves som et vigtigt indsatsområde på nationalt niveau. Livslang læring retter sig mod alle grupper på arbejdsmarkedet, og tiltag på voksenområdet er særligt vigtigt i forhold til ”uddannelsesfremmede” voksne. Europa står overfor en demokratisk udvikling, der nødvendiggør initiativer for dem, der allerede er på arbejdsmarkedet, men som måske ikke på længere sigt har de kvalifikationer og kompetencer, der modsvarer arbejdsmarkedets behov i et moderne videnssamfund.

Nøglekompetencerne i bilaget er beskrevet på et sådant niveau hvad angår viden, færdigheder og holdninger, at det i stor udstrækning kun er mennesker med længerevarende uddannelser, der kan siges at besidde dem. Desuden ville det være hensigtsmæssigt, hvis der indledningsvist i selve henstillingsteksten fandtes en definition på nøglekompetencer, så hele grundforståelsen af formålet med henstillingen ikke alene skal findes i et bilag.

Endelig kunne modtagerperspektivet med fordel skærpes i form af en understregning af vigtigheden af initiativer rettet mod at identificere folks behov, der hvor de er.

Civiløkonomerne

Civiløkonomerne tilslutter sig betydningen af, at iværksætterforholdene knyttes til udviklingen inden for livslang læring, herunder også i relation til de videregående uddannelser og efteruddannelser.

Der gøres hermed opmærksom på, at finansieringsforholdene på individuelt og på institutionelt plan bør medtages i det videre arbejde. Her tænkes især på at tage nødvendige hensyn til udviklingen under GATS/WTO regimet, som eksplicit omfatter serviceområdet ”Adult Education”. Ligeledes bør også medtages mulige incitamentsstrukturer med udgangspunkt i beskatningsfradragsforhold.

Akademikernes Centralorganisation (AC)

AC understreger behovet for at medtage en afklaring af finansieringsforholdene på individuelt og institutionelt niveau i det videre arbejde.

AC kan tilslutte sig betoningen af det væsentlige i en tæt sammenknytning af iværksætterforhold med udviklingen af livslang læring, herunder også i relation til de videregående uddannelser og efteruddannelser.

Endvidere tilslutter AC sig, at der arbejdes med at identificere nøglekompetencer. I den forbindelse skal AC foreslå, at begrebet ’kulturel udtryksevne’ erstattes med det bredere favnende begreb ’kulturel kompetence’.

Forbundet Kommunikation og Sprog

Forbundet tilslutter sig, at der arbejdes med at identificere og definere sådanne nøglekompetencer. Forbundet er som udgangspunkt enig i de her listede nøglekompetencer og kan i forbindelse med kulturbegrebet foreslå en ændring fra ’kulturel udtryksevne’ til ’kulturel kompetence’, der sigter på kompetent adfærd i forbindelse med kontakt med personer fra andre kulturer. Begrebet er endvidere sprogligt parallelt med begrebet ’kommunikativ kompetence’.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)

Som paraplyorganisation for en række udbydere af ikke-formel og uformel læring støtter DFS initiativer, der kan fremme livslang læring. Folkeoplysningen udgør – som et konkret element i den danske infrastruktur for livslang læring – et eksempel på en organisationsform og et undervisningsudbud, der netop fremmer såvel social samhørighed og konkurrenceevne med henblik på vækst.

I international sammenhæng kan folkeoplysningens erfaringer bidrage til en hensigtsmæssig udvikling, ikke mindst i forhold til svage og marginaliserede grupper.

I forbindelse med voksne peger DFS på, at Forberedende Voksen Undervisning (FVU’en) og daghøjskolerne er uddannelsesmotiverende. I forhold til de yngre målgrupper har både produktionsskolerne og efterskolerne endog meget gode erfaringer med at fremme netop den brede kompetenceudvikling ved ”at give alle unge mulighed for at udvikle nøg-

lekompeterer i et omfang, der ruster dem til yderligere uddannelse og voksenlivet”.

Endelig nævnes, at folkeoplysningen, som et supplement og alternativ til det formelle uddannelsessystem, kan være med til at sikre muligheder for at samtlige nøglekompetencer kan udvikles, bevares og ajourføres.

- - - o 0 o - - -

Endvidere har forslaget været behandlet på møde i EU-specialudvalget den 6. februar 2006, hvor der fremkom følgende synspunkter:

Rektorkollegiet nævnte, at Rektorkollegiet opererer med en kvalifikationsnøgle, men at det ikke er nemt at definere ”nøgle-kompetencer”. Tingene skal sammentænkes med de andre foreliggende udspil.

Danske Lærerorganisationer International (DLI) oplyste, at det oprindelige udgangspunkt for arbejdet i det nedsatte udvalg var ”grundlæggende færdigheder”, som ved Europa-Kommissionens mellemkomst senere blev til ”nøglekompetencer”, hvilket også er nærmere det nationale kompetence katalog.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man positiv i forhold til, at der udarbejdes et sæt nøglekompetencer for livslang læring, dersom disse får en generel karakter samt får funktion af et inspirationskatalog og tjekliste for nationale myndigheder i forbindelse med udvikling af uddannelsespolitiske initiativer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der generelt er opbakning til forslaget men samtidig også en række konkrete ønsker til ændringer i Kommissionens forslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Europa-Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: Den europæiske sprogindikator

(KOM(2005) 356 endelig)

- udveksling af synspunkter

Nyt notat

1. Resumé

Formålet med meddelelsen er at foreslå, at der iværksættes en europæisk sprogindikator, som kan give et bedre billede af sprogkendskaberne i EU som grundlag for en mere målrettet indsats. Danmarks holdning er afventende, da meddelelsen ikke giver noget klart billede af praktiske og økonomiske konsekvenser for de enkelte medlemslande.

2. Baggrund

Kommissionens meddelelse følger op på Det Europæiske Råds (DER) opfordring fra topmødet i Barcelona i marts 2002 om at fremme og forbedre beherskelsen af grundlæggende færdigheder og det særligt ved at undervise i mindst to fremmedsprog fra en meget tidlig alder. Samtidig opfordrede DER til, at der blev etableret en sprogkompetenceindikator i 2003.

3. Hjemmelsgrundlag

Ingen bemærkninger.

4. Nærhedsprincippet

Efter dansk opfattelse er meddelelsen i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Der forefindes aktuelt kun data om, fx hvilke sprog der undervises i samt meningsmålinger. Data viser blandt andet, at mens sprogundervisning på folkeskoleniveau generelt udvides, er der en tendens til, at antallet af sprog, der undervises i, bliver mindre. Eksisterende data indikerer, at der findes en sprogløft i den forstand, at fremmedsprogskompetencer er spredt ujævnt over medlemslandene.

Kommissionen foreslår, at der introduceres en sprogindikator, som kan danne grundlag for et mere produktivt sammenlignende arbejde om sprogpolitikker og sprogundervisningsmetoder mellem medlemsstaterne med henblik på at identificere og dele god praksis til gavn for politikere, undervisere og studerende.

Indikatoren skal ses i sammenhæng med den række af indikatorer, som medlemsstaterne har tilsluttet sig at ville udvikle i forbindelse med arbejdsprogrammet ”Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010”.

For at man kan arbejde videre med indikatoren er der behov for, at der træffes en række valg, og Kommissionen foreslår følgende:

- **Formål:** hvert tredje år at måle fremmedsprogskompetencerne i hver medlemsstat.
- **Metode:** skal udvikles under hensyntagen til Barcelona-topmødets anbefaling om mindst to fremmedsprog og med anvendelse af viden fra eksisterende Kommissionsfinansierede projekter.
- **Målgruppe:** elever ved afslutningstidspunktet for undervisningspligten, og det foreslås, at elever på 15 år testes.
- **Skala:** de seks niveauer, som Europarådet har udviklet i ”Den fælles europæiske referenceramme for sprog”.
- **Sprog** - i princippet testes i alle sprog, som læres som første og andet fremmedsprog, men i første prøverunde dog kun engelsk, fransk, tysk, spansk og italiensk.
- **Færdigheder:** fire færdigheder måles: læsning, lytning, tale og skrivning. Af praktiske grunde er det muligvis hensigtsmæssigt, at talefærdighed ikke testes i første prøverunde.
- **Andre data:** den konkrete undersøgelse bør af konteksthensyn suppleres med spørgeskemaer, besvaret af undervisere og studerende.

Arbejdets styring og økonomi:

- **Samarbejde:** indikatoren skal udvikles i tæt samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Kommissionen foreslår derfor nedsættelse af et rådgivende udvalg.
- **Ressourcer:** der vil være tale om dels centrale omkostninger, som dækkes af Kommissionen, dels om lokale omkostninger, som dækkes af medlemsstaterne selv.

Formandskabet ønsker, at meddelelsen drøftes på rådsmødet. Formandskabet har på denne baggrund udarbejdet fire spørgsmål, der dels forholder sig generelt til meddelelsen og dels berører nogle mere tekniske sider.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. Parlamentets Kulturudvalg forventes at behandle meddelelsen på sit møde den 20. - 21. marts 2006.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ingen bemærkninger.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Implementering af sprogindikatoren vil nødvendiggøre dansk medfinansiering, der i givet fald vil blive afholdt inden for Undervisningsministeri-

ets rammer. Størrelsen heraf vil afhænge af en række variabler, herunder hvor omfattende datagrundlaget skal være og valg af metodik. Disse oplysninger foreligger endnu ikke.

Forslaget udgør en udgift på EU-budgettet på ca. 5 mio. euro, hvoraf Danmarks andel er ca. 2% svarende til 750.000 kr.

9. Høring

Meddelelsen har været til høring i EU-specialudvalget. Undervisningsministeriet har modtaget høringssvar fra:

- Akademikernes Centralorganisation
- Danske Lærerorganisationer International
- LO
- Dansk Folkeoplysnings Samråd
- Rektorkollegiet
- Københavns Universitet
- Roskilde Universitetscenter
- Copenhagen Business School

Akademikernes Centralorganisation (AC)

AC støtter meddelelsen. Større international mobilitet blandt underviserne og de studerende kan være med til at løse de sproglige barrierer, der kan være forbundet med anvendelse af et andetsprog. AC støtter derfor initiativer med henblik på at fremme international mobilitet for såvel undervisere som studerende.

Kommissionen forholder sig ikke til den problemstilling, som eksisterer i mange EU-lande, hvor fx borgere i Danmark ikke har dansk som modersmål, men som fremmedsprog. Da det er centralt for borgere at kunne kommunikere på landets officielle sprog, foreslår AC, at målsætningen for Kommissionen må være at sigte mod modersmål, officielt sprog og to fremmedsprog.

Danske Lærerorganisationer International (DLI)

DLI finder det formålsløst at indføre en ny indikator i EU regi, hvis ideen er, at dataindsamlingen skal anvendes til rangordning og sammenligning mellem størrelser, der i princippet er usammenlignelige. DLI finder, at behovet for en fælles indikator bør genovervejes, og man finder det vanskeligt at se formålet med at iværksætte et større arbejde på området på det eksisterende grundlag. En fælles indikator vil i bedste fald være ubrugelig. Derimod vil en fælles beskrivelsesramme af de kompetencer, sprogundervisningen bør bibringe elever og studerende, være nyttig, men sprogundervisningen og elevernes forudsætninger varierer så meget medlemslandene imellem, at én fælles indikator vil fremstå som forsøg på harmonisering. Det må være op til det enkelte medlemsland at beskrive de nationale mål for sproglige kompetencer, hvorledes man arbejder for

at nå målene, og hvorledes man evaluerer. Kommissionen kan og bør på et sådant grundlag stille sig i spidsen for en organiseret udveksling af erfaringer og praksis.

Sprogfærdighed er en så sammensat kompetence, at adskillelige indikatorer må tages i anvendelse for at nå kompasset rundt.

DLI efterspørger derfor en nærmere, og mere præcis redegørelse for den konkrete anvendelse af de indsamlede data samt en redegørelse for, hvorledes indsamling af data vil finde sted. Kommissionen anfører, at data skal indsamles på basis af ”objektive sproglige færdighedsprøver”. Imidlertid er undervisningsmål, læseplaner og undervisningsmetoder på sprogområdet så forskellige i medlemsstaterne, at en fælles ”objektiv færdighedsprøve” må anses for at være uden for rækkevidde.

DLI kan ikke støtte Kommissionens hensigt om, at data skal lægges til grund for *eventuelle nødvendige ændringer* i medlemsstaternes tilgang til fremmedsprogundervisning og indlæring. DLI mener, at det ligger langt uden for Fællesskabets kompetence at udstikke retningslinier for medlemsstaternes mål for og organisering af sprogundervisningen.

Kommissionen vil i første runde af praktiske årsager ikke måle talefærdigheder. Set fra et dansk synspunkt, er dette kritisabelt. Arbejdsmarkedet efterspørger kommunikative færdigheder og i det danske uddannelsessystem lægges der stor vægt på, at elever/studerende udvikler disse kompetencer. Med Kommissionens prioriteringer kan man desuden frygte, at den del af sprogundervisningen, der drejer sig om kultur- og samfundsforhold vil blive nedprioriteret sammen med målet om den enkelte elevs alsidige personlige udvikling som en integreret del af sprogundervisningen. Man kan derfor forudse, at Kommissionens indikator kan udløse et systematisk ukorrekt billede af de danske elevers kompetencer, set i relation til de danske mål for undervisningen.

DLI's synspunkter skal ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til en ”forordning til udarbejdelse og udvikling af statistikker over uddannelse og livslang læring”. DLI beklager, at forslaget kun har været sendt til høring i EU-specialudvalget for konkurrence og vækst, og ikke i EU-specialudvalget for uddannelse. Ej heller er sidstnævnte udvalg blevet orienteret om forslaget til forordningen eller høringen om samme.

LO

Vedrørende "En ny ramme strategi for flersprogethed":

LO kan tilslutte sig de overordnede målsætninger og retningslinier i meddelelsen, men finder at der er flere områder, der bør inddrages mere konkret i overvejelserne, når der skal implementeres - f.eks. de erhvervsrettede uddannelser og voksen- og efteruddannelserne.

LO har i sammenhæng hermed ingen kommentarer til sprogindikatoren ud over, at det er væsentligt at få samlet og koordineret disse indsatser, så der er maksimal effektivitet.

Dansk Folkeoplysnings Samråd

Folkeoplysningens indsats for at fremme individuel flersprogethed ønskes inddraget i en national handlingsplan, hvor de folkeoplysende skoleformer udbyder en anvendelsesorienteret sprogundervisning i en række hovedsprog, nemlig de 5 i forslaget prioriterede, samt i en række ellers sjældent udbudte sprog. Folkeoplysningen har opbygget en særlig ekspertise og vilje til at fastholde et alment tilgængeligt tilbud i de sprog, der sjældent figurerer i det formelle uddannelsessystems udbud.

Som en del af den udbudsmæssige infrastruktur udmærker folkeoplysningen sig ved at være fleksibel og konkret med mulighed for at skræddersy undervisningen til særlige målgrupper med særlige behov, det være sig med hensyn til formål, baggrund, metoder, omfang og placering. Sprogfærdigheder erhvervet i den ikke-formelle sektor vil ubesværet kunne testes i et eksternt evt. institutionsuafhængigt regi.

Rektorkollegiet

Glæder sig helt overordnet over, at EU-Kommissionen agter at tage initiativer, der har til hensigt at fastholde og udbygge de sproglige kompetencer i Europa. Den sproglige diversitet er sammen med evnen til at bygge bro over forskelle i kultur og levevis en af hjørnestenene i opbygningen af et Europa, der får sin styrke gennem evnen til at forene og nyttiggøre forskelle.

Københavns Universitet

Universitetet finder det nyttigt, at Kommissionen her har fremlagt en konkret politik for at fremme sproglig mangfoldighed i samfundet. Den foreslåede strategi, der bl.a. med sprogindikatorerne omfatter en sikring og en testning af sprogkompetencer, en understøttelse af forskningen inden for området på universiteterne samt en udbygning af støtten til sprogteknologiske projekter i 7. rammeprogram, hilses velkommen.

Roskilde Universitetscenter

Det er opfattelsen, at Danmark desværre er ved at sakke agterud med hensyn til sprogbeherskelse. Der er på universiteterne ved at ske en dramatisk udvikling: Hvor man tidligere kunne regne med, at de studerende kunne læse fremmedsprogede tekster på engelsk plus mindst et andet sprog, er engelsk ved at blive dominerende på bekostning af de europæiske videnskabssprog tysk og fransk. For at undgå en indskrænkning af den sproglige diversitet og for at opnå en udvidelse der også omfatter

ikke EU-sprog, er det nødvendigt med et særligt fokus på den sproglige praksis på universiteter og videregående uddannelser.

Copenhagen Business School (CBS)

CBS understreger vigtigheden i, at hvis mål om særlige fremmedsprogskompetencer skal nås, er det nødvendigt, at andet fremmedsprog i folkeskolen ikke blot er et tilbudsfag. Ligeledes understreges det, at det er en forudsætning, at der aktivt holdes liv i de små fremmedsprog.

CBS finder, at der bør indføres et obligatorisk modul i sprogpædagogik på de videregående uddannelser. CBS støtter ideen om en liste på nettet over anerkendte sprogcertificeringssystemer. CBS foreslår, at man også tester voksnes sprogkompetencer.

- - - o 0 o - - -

Meddelelsen har endvidere været drøftet på møde i specialudvalget den 6. februar 2006. Der fremkom her følgende synspunkter:

Handelsskolernes Lærerforening (HL) syntes, at koblingen mellem det her foreliggende og ”Europass” manglede: Hvis man som udgangspunkt valgte at belyse de 15-åriges fremmedsprogkundskaber manglede man hele sammenhængen til uddannelse og erhvervsuddannelserne. Endvidere burde det nævnes, at undervisningsmaterialer kan understøtte fremmedsprogsindlæringen.

DLI mente, at vi på nationalt niveau også bør slå et slag for den mundtlige sprogfærdighed. Måske skulle man på sigt ikke kun tale om fremmedsprogskompetence i de store EU sprog – andre ikke EU sprog kunne også være relevante. Endvidere udtrykte DLI, at det var bekymrende, hvis man på basis af en ”halv undersøgelse” ville lave en række reformer.

Rektorkollegiet og FTF støttede DLI’s bekymring.

Rektorkollegiet oplyste, at et udvalg - som led i et Sokrates projekt - havde evalueret 9. klassers fremmedsprogskompetencer i engelsk i 8 europæiske lande.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens holdning er, at man ønsker at honorere det Europæiske Råds opfordring fra Barcelona topmødet i marts 2002, men at det skal kunne lade sig gøre indenfor rimelige praktiske og økonomiske rammer. Kommissionens meddelelse giver ikke klarhed over disse, hvorfor regeringen ikke ønsker at tage endelig stilling, før øget klarhed foreligger.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et flertal af lande vil indtage en positiv holdning til meddelelsen. Enkelte andre lande ønsker større klarhed over praktiske og økonomiske forhold, før man tager endelig stilling til forslaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Europa-Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, det Europæiske Økonomiske og Social Udvalg og Regionsudvalgte med titlen ”En ny rammestrategi for flersprogethed”.

(KOM(2005) 595 endelig)

- information fra formandskabet

Nyt notat

1. Resumé

Meddelelse om en ny rammestrategi for flersproglighed. Formålet med meddelelsen er at afsøge politikområdet og fremlægge Kommissionens mål og forslag på området, som er nyt som selvstændigt ansvarsområde for en kommissær. I meddelelsen foreslås ikke væsentlige nye initiativer på sprogområdet, som allerede er en del af arbejdet under arbejdsprogrammet ”Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010”. Danmarks holdning til meddelelsen er generelt positiv.

2. Baggrund

For første gang nogensinde har en EU-kommissær det nu som en del af sin portefølje at være ansvarlig for flersprogethed. Meddelelsen fra Kommissionen afsøger politikområdet nærmere og fremlægger Kommissionens mål og forslag.

3. Hjemmelsgrundlag

Ingen bemærkninger.

4. Nærhedsprincippet

Efter dansk opfattelse er meddelelsen i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Flersprogethed refererer både til en persons evne til at anvende flere sprog og til forskellige sprogsamfunds sameksistens inden for et givet geografisk område.

Kommissionens politik for flersprogethed har tre mål:

- at tilskynde til sprogindlæring og fremme sproglig mangfoldighed i samfundet
- at fremme en sund flersproget økonomi
- at give borgerne adgang til EU-lovgivning, -procedurer og – informationer på deres eget sprog.

Kommissionens langsigtede mål er at fremme individuel flersprogethed, indtil alle borgere har praktiske færdigheder på mindst to sprog ud over deres modersmål.

Et flersproget samfund

Når det gælder indsats for et flersprogligt samfund agter Kommissionen bl.a. at gøre følgende:

- gennemføre den europæiske indikator for sprogkundskaber i samarbejde med medlemsstaterne
- udarbejde en henstilling om metoder til opdatering af sproglæreruddannelsen
- ved hjælp af det foreslåede program for livslang læring støtte undersøgelser af flersprogethed på højere læreanstalter og oprettelse af lærestole inden for områder med tilknytning til flersprogethed og tværkulturelle studier
- udbygge forskning og teknologisk udvikling af sproglaterede informationssamfundsteknologier med særlig fokus på nye maskinoversættelsesteknologier (i det 7. rammeprogram for forskning).

Medlemsstaterne opfordres til at:

- udarbejde nationale planer, som kan strukturere, koordinere og styre aktioner til fremme af flersprogethed og i den forbindelse øge brugen og tilstedeværelsen af en række forskellige sprog i hverdagen
- revidere deres eksisterende ordninger for uddannelse af fremmedsproglærere
- revidere deres eksisterende ordninger for tidlig sprogundervisning.

Flersproget økonomi

Tværkulturel kommunikation spiller en stadig større rolle i forbindelse med globale markedsførings- og salgsstrategier. For at kunne handle med virksomheder i andre medlemsstater bliver europæiske virksomheder nødt til at beherske EU-sprogene og de sprog, som handelspartnere i verden taler.

I forbindelse med indsatsen for en flersproget økonomi agter Kommissionen bl.a. at:

- offentliggøre en undersøgelse af manglende sprogkunders indvirkning på den europæiske økonomi i 2006
- offentliggøre en oversigt på nettet over de eksisterende sprogcertificeringssystemer i EU i 2006
- offentliggøre den interinstitutionelle flersprogede database IATE (Inter-Agency Terminology Exchange) med adgang for alle, som har brug for godkendte EU-relaterede udtryk
- lancere et initiativ, som skal være flagskibet inden for digitale biblioteker.

Medlemsstaterne opfordres til at:

- revidere universiteternes undervisningsprogrammer for at sikre, at de sprogstuderende udstyres med de færdigheder, de har brug for i forbindelse med arbejdsforhold, som ændrer sig hurtigt.

Kommissionens kontakt med borgerne

I forbindelse med Kommissionens kontakt med borgerne agter Kommissionen bl.a. at gøre følgende:

- fortsat fremme flersprogethed på internetportalen (Europa) og i sine offentliggørelser
- lancere en sprogportal på Europa-serveren med information om flersprogethed i EU og nye portaler for sprogelever og -lærere
- give oversættelseskontorerne i medlemsstaterne en større rolle i forbindelse med fremme af flersprogethed, navnlig ved at Kommissionens meddelelser tilpasses til lokale målgrupper
- støtte den europæiske mastergrad i konferencetolkning og den europæiske mastergrad i kongresorganisation og dermed øge samarbejdet, samle erfaringer og formidle eksempler på god praksis på disse områder
- organisere en international oversættelseskonkurrence for skoler i medlemsstaterne for at fremme sprogviden og sprogerhvervene.

Herudover har Kommissionen til hensigt at:

- oprette en højtstående gruppe for flersprogethed, bestående af uafhængige eksperter, som skal hjælpe den med at analysere medlemsstaternes fremskridt og tilvejebringe støtte og råd, når der udvikles initiativer, samt drivkraft og nye ideer.
- forelægge endnu en meddelelse for Parlamentet og Rådet med forslag til en samlet tilgang til flersprogethed i EU på baggrund af medlemsstaternes rapporter og den højtstående gruppes råd.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ingen bemærkninger.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ingen bemærkninger.

9. Høring

Meddelelsen har været til høring i EU-specialudvalget. Undervisningsministeriet har modtaget høringssvar fra:

- Akademikernes Centralorganisation
- Danske Lærerforeninger International
- LO
- Dansk Folkeoplysnings Samråd

- Forbundet for Kommunikation og Sprog
- Rektorkollegiet
- Københavns Universitet
- Roskilde Universitetscenter
- Copenhagen Business School

Akademikernes Centralorganisation (AC)

AC støtter meddelelsen og finder det vigtigt at fokusere på de små sprogs behov, eftersom markedets størrelse kun i begrænset omfang selv kan frembringe brugerrettede systemer: fx findes der ikke et online oversættelsesprogram med dansk af en forsvarlig kvalitet.

Endvidere finder AC det vigtigt, at der nedsættes en ekspertgruppe, der skal hjælpe med at analysere medlemsstaternes initiativer på området. AC finder det afgørende, at gruppen sammensættes af eksperter, der er uafhængige af regeringerne, og AC skal bringe forslag om at inddrage forbundet Kommunikation og Sprog, der repræsenterer færdiguddannede og studerende, som har læst kommunikation eller sprog i Danmark.

AC anbefaler, at Kommissionen i rammestrategien for flersproglighed også indfører, at Kommissionen aktivt støtter regionale sprogpolitikker. I regi af Nordens Sprogråd er der gode erfaringer med et sådant arbejde. EU's rammestrategi for flersprogethed bør både understøtte udviklingen af traditionelle store og små europæiske sprog samt forholde sig til vigtige verdenssprog som f.eks. kinesisk og arabisk. Kommissionen fremfører, at der er en tendens til, at fremmedsprogundervisningen bliver ensbetydende med at lære engelsk. AC er enig i denne betragtning og skal derfor foreslå, at der måles færdigheder i de små sprog.

AC finder det vigtigt, at undervisningen på universiteterne skal ruste de studerende til højeste faglige niveau. Sprog i uddannelsessektoren skal samtidig afspejle det arbejdsmarked, som kandidaterne efterfølgende skal ud på. I mange virksomheder er arbejds sproget i dag engelsk, og det er derfor vigtigt, at de studerende lærer at udtrykke sig fagligt på engelsk. Det er dog vigtigt, at undervisningen på engelsk eller andre sprog ikke medfører et tab i kvaliteten, og at dansk fortsat skal kunne anvendes som videnskabsprog og højere undervisningssprog.

Større international mobilitet blandt underviserne og de studerende kan være med til at løse de sproglige barrierer, der kan være forbundet med anvendelse af et andetsprog. AC støtter derfor initiativer med henblik på at fremme international mobilitet for såvel undervisere som studerende.

Det er centralt, at anvendelsen af eksisterende sprogteknologier integreres i undervisningen, eftersom livslang læring og kompetenceopbygning er tæt knyttet til og afhængig af IT-kompetencer.

Kommissionen forholder sig ikke til den problemstilling, som eksisterer i mange EU-lande, hvor fx borgere i Danmark ikke har dansk som modersmål, men som fremmedsprog. Da det er centralt for borgere at kunne kommunikere på landets officielle sprog, foreslår AC, at målsætningen for Kommissionen må være at sigte mod modersmål, officielt sprog og to fremmedsprog.

Danske Lærerforeninger International (DLI)

Indledningsvis kan DLI erklære sig enig i Kommissionens understregning af vigtigheden af flersprogethed i det europæiske samfund.

Formålet med at fremskaffe data må imidlertid efter DLI's opfattelse være at skabe grundlag for udveksling af god praksis og "peer learning". DLI finder det formålsløst at indføre en ny indikator i EU regi, hvis ideen er, at dataindsamlingen skal anvendes til rangordning og sammenligning mellem størrelser, der i princippet er usammenlignelige. DLI finder, at behovet for en fælles indikator bør genovervejes, samt at det er vanskeligt at se formålet med at iværksætte et større arbejde på området på det eksisterende grundlag. En fælles indikator vil i bedste fald være ubrugelig. Derimod vil en fælles beskrivelsesramme af de kompetencer, sprogundervisningen bør bibringe elever og studerende, være nyttig, men sprogundervisningen og elevernes forudsætninger varierer så meget medlemslandene imellem, at én fælles indikator vil fremstå som forsøg på harmonisering. Det må derfor være op til det enkelte medlemsland at beskrive de nationale mål for sproglige kompetencer, hvorledes man arbejder for at nå målene, og hvorledes man evaluerer. Kommissionen kan og bør på et sådant grundlag stille sig i spidsen for en organiseret udveksling af erfaringer og praksis.

LO

Vedrørende "En ny ramme strategi for flersprogethed":

LO kan tilslutte sig de overordnede målsætninger og retningslinier i meddelelsen, men finder at der er flere områder, der bør inddrages mere konkret i overvejelserne, når der skal implementeres - fx de erhvervsrettede uddannelser og voksen- og efteruddannelserne.

LO har i sammenhæng hermed ingen kommentarer til sprogindikatoren ud over at det er væsentligt at få samlet og koordineret disse indsatser så der er maksimal effektivitet.

Dansk Folkeoplysnings Samråd

Folkeoplysningens indsats for at fremme individuel flersprogethed ønskes inddraget i en national handlingsplan, hvor de folkeoplysende skoleformer udbyder en anvendelsesorienteret sprogundervisning i en række hovedsprog, nemlig de 5 i forslaget prioriterede, samt i en række ellers

sjældent udbudte sprog. Folkeoplysningen har opbygget en særlig ekspertise og vilje til at fastholde et alment tilgængeligt tilbud i de sprog, der sjældent figurerer i det formelle uddannelsessystems udbud.

Som en del af den udbudsmæssige infrastruktur udmærker folkeoplysningen sig ved at være fleksibel og konkret med mulighed for at skræddersy undervisningen til særlige målgrupper med særlige behov, det være sig med hensyn til formål, baggrund, metoder, omfang og placering. Sprogfærdigheder erhvervet i den ikke-formelle sektor vil ubesværet kunne testes i et eksternt evt. institutionsuafhængigt regi.

Rektorkollegiet

Glæder sig helt overordnet over, at EU-Kommissionen agter at tage initiativer, der har til hensigt at fastholde og udbygge de sproglige kompetencer i Europa. Den sproglige diversitet er sammen med evnen til at bygge bro over forskelle i kultur og levevis en af hjørnestenene i opbygningen af et Europa, der får sin styrke gennem evnen til at forene og nyttiggøre forskelle.

Københavns Universitet

Universitetet finder det nyttigt, at Kommissionen her har fremlagt en konkret politik for at fremme sproglig mangfoldighed i samfundet. Den foreslåede strategi, der bl.a. med sprogindikatorerne omfatter en sikring og en testning af sprogkompetencer, en understøttelse af forskningen inden for området på universiteterne samt en udbygning af støtten til sprogteknologiske projekter i 7. rammeprogram, hilses velkommen.

Roskilde Universitetscenter

Overordnet er det positivt, at flersprogethedspolitikken støttes af en ny rammestrategi. Det er opfattelsen, at Danmark desværre er ved at sakke agterud med hensyn til sprogbeherskelse. Der er på universiteterne ved at ske en dramatisk udvikling: Hvor man tidligere kunne regne med, at de studerende kunne læse fremmedsprogede tekster på engelsk plus mindst et andet sprog, er engelsk ved at blive dominerende på bekostning af de europæiske videnskabsprog tysk og fransk. For at undgå en indskrænkning af den sproglige diversitet og for at opnå en udvidelse der også omfatter ikke EU-sprog, er det nødvendigt med et særligt fokus på den sproglige praksis på universiteter og videregående uddannelser.

Copenhagen Business School (CBS)

CBS understreger vigtigheden i, at hvis mål om særlige fremmedsprogskompetencer skal nås, er det nødvendigt, at andet fremmedsprog i folkeskolen ikke blot er et tilbudsfag. Ligeledes understreges det, at det er en forudsætning, at der aktivt holdes liv i de små fremmedsprog.

CBS finder, at der bør indføres et obligatorisk modul i sprogpædagogik på de videregående uddannelser. CBS støtter ideen om en liste på nettet over anerkendte sprogcertificeringssystemer. CBS foreslår, at man også tester voksnes sprogkompetencer.

--- o 0 o ---

Meddelelsen har endvidere været behandlet på møde i specialudvalget den 6. februar 2006:

EU-specialudvalget havde ingen yderligere bemærkninger til dette punkt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens holdning til meddelelsen er grundlæggende positiv, da meddelelsen primært samler op på det arbejde, der allerede foregår på sprogområdet, som led i arbejdet under arbejdsprogrammet ”Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010.”

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de andre lande vil indtage en positiv holdning til meddelelsen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde - Kommissionens fremskridtsrapport 2006

(Kom(2006) 30 endelig)

- udveksling af synspunkter

Nyt notat

1. Resumé

I medfør af den relancerede Lissabon-strategi skal Kommissionen hvert år udarbejde en rapport om implementeringen af strategien. På baggrund af Kommissionens rapport vil Det Europæiske Råd hvert forår gøre status over fremskridt med implementeringen af strategien og beslutte eventuelle nødvendige justeringer. Kommissionens første årlige Fremskridtsrapport blev offentliggjort den 25. januar 2006. I centrum for rapporten er en evaluering af medlemslandenes nationale reformprogrammer. Vurderingen af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv, ligesom Kommissionen generelt anbefaler "flexicurity"-modellen. Desuden har Kommissionens rapport et særligt fokus på de globaliseringsemner, der blev drøftet på det uformelle topmøde på Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi), som også bliver en del af forberedelsen af forårstopmødet.

2. Baggrund

I forbindelse med midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien besluttede Det Europæiske Råd i marts 2005 at iværksætte en ny treårig cyklus for at forbedre implementeringen af strategien (den nuværende cyklus går fra 2005 til 2008).

Som udgangspunkt for denne cyklus og med grundlag i Det Europæiske Råds konklusioner vedtog Rådet et sæt "integrerede retningslinjer". Disse udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) samt retningslinjerne for beskæftigelsen (EG), som blev integreret til i alt 24 retningslinier. På basis af disse retningslinier har landene udarbejdet nationale reformprogrammer (NRP) i lyset af landenes specifikke situationer og behov. Reformprogrammerne blev tilsendt Kommissionen i efteråret 2005 og udgør grundlaget for gensidig overvågning og erfaringsudveksling mellem medlemslandene og for Kommissionens årlige evaluering i Fremskridtsrapporten om Lissabon-strategien. På baggrund af denne rapport vil Det Europæiske Råd gøre status over implementeringen af strategien og identificere de områder, der kræver større fælles opmærksomhed.

Globaliseringsemnerne fra Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi) indgår også i Kommissionens Fremskridtsrapport.

Kommissionens Fremskridtsrapport og forberedelsen af forårstopmødet vil være på dagsordenen for en række rådsformationer: ECOFIN den 24. januar 2006, 14. februar 2006 og 14. marts 2006, Rådet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 10. marts 2006, Miljørådet den 9. marts 2006, Uddannelsesrådet den 23. februar 2006 samt Konkurrenceevnerådet den 13. marts 2006, hvilket bidrager til, at ejerskabet for Lissabon-strategien bliver bredt funderet. Endvidere forventes der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (energi) den 14. marts 2006.

I overensstemmelse med Sevilla-metoden skal Rådet forberede møderne i Det Europæiske Råd, hvor det næste forårstopmøde finder sted den 23.-24. marts 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Da Lissabon-processen tager udgangspunkt i den åbne koordinationsmetode og de nationale kompetencer, vurderes nærhedsprincippet at være overholdt.

5. Formål og indhold

Fremskridtsrapporten indeholder to hoveddele: 1. del er en generel, samlet vurdering af de nationale reformprogrammer (NRP) inklusiv konkrete forslag til handling inden udgangen af 2007 inden for fire politikområder, hvor evalueringen af NRP har tydeliggjort særlige mangler og udviklingspotentiale. Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd (DER) til at tage stilling til disse forslag på forårstopmødet i marts. 2. del består af kapitler for hvert NRP, hvori Kommissionen giver en landespecifik vurdering. Derefter indgår der et større annex, der uddyber evalueringen inden for makro-økonomi og mikro-økonomi samt et udkast til den Fælles Beskæftigelsesrapport for 2005-2006.

”Flexicurity”-modellen inddrages flere gange i 1. del som en ”best practice” for reformering af arbejdsmarkedet. Om end modellen ikke benævnes som dansk, er det dog alment kendt, at der sigtes til DK’s arbejdsmarkedsmodel. Efter 1. del følger et appendix med eksempler på ”good practice”, hvor DK indgår flere gange.

De fire politikområder og tilhørende konkrete handlingsforslag, som ifølge Kommissionen bør gennemføres inden udgangen af 2007, er:

1. Forskning, udvikling og videregående uddannelser, ”Investing more in knowledge and innovation”
2. Erhvervslivets rammevilkår, ”Unlocking the business potential, particularly of SMEs” (Small and Middle-sized Enterprises)
3. Globalisering og demografisk aldring, ”Responding to globalisation and ageing”
4. Energi, ”Moving towards an efficient and integrated EU energy policy”.

For så vidt angår pkt. 1: Forskning, udvikling og videregående uddannelser, ”Investing more in knowledge and innovation” anføres bl.a. følgende:

- EU kan formentlig ikke nå det fælles mål om investeringer i forskning og udvikling (F&U) på 3 pct. af BNP i 2010 (det nuværende gennemsnit ligger på 1,9 pct. af BNP). Medlemslandene (MS) bør i forbindelse med DER i marts 2006 sætte sig en realistisk målsætning for investeringer i F&U for 2010.

- Midlerne kan bl.a. findes ved et skifte i anvendelsen af statsstøtte-midler uden en forøgelse af samlet statsstøtte (f.eks. ved at fordoble andelen af statsstøttemidler allokeret til F&U til 25 pct.)
- Den største bidragsandel til F&U bør være privat, hvilket kræver bedre markedsforhold, fri bevægelse for menneskelige ressourcer, effektive regler for ejendomsret m.m. Kommissionen foreslår også skattemæssige incitamerter for private investeringer.
- En større andel af EU's strukturfonde bør gå til F&U, innovation og kommunikationsteknologi.
- Målet for investeringer i højere uddannelser bør være at nå et investeringsniveau på 2 pct. af BNP i år 2010 (EU anvender i dag 1,28 pct. af BNP imod USA's 3,25 pct.) – fx ved inden udgangen af 2007 at tillade og opfordre universiteterne til at søge private midler.
- Tekniske universiteter bør have et "technology transfer office", og et europæisk Teknologisk Institut bør oprettes. Færdigheder inden for matematik og fysik skal forbedres, og det bør være obligatorisk, at skoleelever undervises i to fremmedsprog.
- Endvidere henvises der til DER's beslutning om øremærkning af strukturfondsmidler til Lissabon-relaterede formål.

For så vidt angår pkt. 2: Erhvervslivets rammevilkår; "Unlocking the business potential, particularly of SMEs" (Small and Middle-sized Enterprises) anføres bl.a. følgende:

- Alle studerende bør have adgang til kurser i iværksætteri.

For så vidt angår pkt. 3: Globalisering og demografisk aldring; "Responding to globalisation and ageing", anføres bl.a. følgende:

- Medlemslandene skal sikre den finansielle bæredygtighed ved at forbedre de offentlige finanser og stadig reducere offentlig gæld. Som led i reformer af de offentlige pensionssystemer skal medlemslandene skabes incitamerter for ældre arbejdstagere til at blive længere på arbejdsmarkedet og tilpasse pensionsalderen til den forøgede forventede levetid.
- Medlemslandene bør gennemføre strategier for aktiv aldring. Formålet skal være at styrke incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, og herunder begrænse antallet af efterlønnere, give bedre muligheder for delvis tilbagetrækning og deltidsarbejde samt at forbedre kvaliteten i arbejdet. Endvidere bør arbejdstagere over 45 år i langt højere grad end andre deltage i efteruddannelse.
- Medlemslandene bør inden udgangen af 2007 sikre, at alle unge, der har forladt skolen og er arbejdsløse, får tilbudt beskæftigelse, en læreplads, yderligere uddannelse eller andre beskæftigelsesfremmende tiltag inden for seks måneder – og ved år 2010 inden for 100 dage. Der bør endvidere gives incitamerter for virksomheder, især SMV'er, til at tilbyde unge arbejdsløse beskæftigelse.
- Børnepasning og ligestilling mellem kønnene skal forbedres.
- Medlemslandene bør tilstræbe en fælles forståelse af "flexicurity". Kommissionen vil udarbejde en rapport med henblik på at lette enighed blandt medlemslandene, ved udgangen af 2007, om en række fælles principper omfattende følgende elementer:

- Modernisering af arbejdsretten som skal give mulighed for fleksible ansættelsesvilkår samt en reduktion af opsplittningen af arbejdsmarkedet og sort arbejde. Kommissionen vil konsultere arbejdsmarkedets parter og andre involverede parter om disse spørgsmål i løbet af året.
- Livslang læring og aktiv arbejdsmarkedspolitik med henblik på at styrke arbejdstagernes tilpasningsevne og beskæftigelsesegnethed kombineret med øgede finansielle incitamenter til at tage et job. Den Europæiske Socialfond og Globaliseringsfonden kan bidrage hertil.
- Moderne sociale sikringssystemer, som både kan lette arbejdskraftens mobilitet og sikre tilstrækkelige sociale ydelser i tilfælde af ledighed. Direktivforslaget om overførsel af supplerende pensionsrettigheder vil bidrage til mobiliteten, ligesom medlemslandene bør overveje at accelerere ophævelsen af alle restriktioner på arbejdskraftens fri bevægelighed inden for EU.

Med henblik på at identificere konkrete tiltag til fremskridt inden for disse tre ovennævnte områder foreslår Kommissionen, at formandskabet afholder et ekstraordinært socialt topmøde.

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram:

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv. Programmet betegnes som ambitiøst, men også realistisk. Kommissionen er enig i reformprogrammets analyser og hovedprioriteter, men så dog gerne flere eksempler på specifikke tiltag som konkretisering af de overordnede brede linier, der præger fremstillingen. Dette gælder særligt, for så vidt angår målsætningerne om øget konkurrenceevne og større tilførsel af arbejdskraft. Kommissionen noterer sig, at flere politiske tiltag forventes udmøntet i lyset af anbefalingerne fra Velfærdskommissionen og Globaliseringsrådet.

Den mere specifikke vurdering er opdelt i et makro-økonomisk, et mikro-økonomisk og et beskæftigelsespolitisk afsnit: I det makro-økonomiske afsnit erklærer Kommissionen sig enig i regeringens overordnede målsætninger om sunde offentlige finanser, en stabil valutakurs, prisstabilitet og høj beskæftigelse. Kommissionen er ligeledes enig i reformprogrammets mikro-økonomiske analyse, hvor Kommissionen især fokuserer på behovet for øget konkurrence inden for en række sektorer. For så vidt angår investeringer i forskning og udvikling påpeger Kommissionen, at Danmark med 2,6 pct. af BNP er et godt stykke over EU-gennemsnittet på 1,9 pct. Derfor vurderer Kommissionen også, at Danmark har gode chancer for at nå den fælles målsætning om 3 pct. af BNP i 2010. Hvad angår implementeringen af indre markedspolitikker, er Danmarks indsats ifølge Kommissionen opmuntrende. Samlet set vurderer Kommissionen, at de mikro-økonomiske politiske initiativer sandsynligvis vil bidrage til øget vækst og beskæftigelse. Hvad angår det beskæftigelsespolitiske afsnit, er Kommissionen endnu en gang enig i både analyse og prioriteringer. Selv om Kommissionen vurderer, at de beskæftigelsespolitiske initiativer formentlig kan øge beskæftigelsen i Danmark,

kan de danske mål om 50-60.000 flere i arbejde blive svære at nå. For så vidt angår målene indenfor uddannelsesområdet, finder Kommissionen dem fyldestgørende og fokuserede, om end nogle af dem vurderes måske at være for optimistiske.

For så vidt angår Ungdomspagten skal denne udvikles gennem eksisterende instrumenter.

Som konklusion fremhæver Kommissionen følgende tre styrker ved det danske NRP:

- Det forsøger aktivt at inkorporere miljøaspekter på tværs af politikområderne.
- Konkrete målinger af energi, uddannelse, effektivisering af den offentlige sektor samt fremme af F&U og innovation.
- Skattelettelse til entreprenører for at skabe incitament til yderligere vækst vurderes at være særligt interessant,

samt to punkter, der ifølge Kommission kræver yderligere opmærksomhed:

- Flere konkrete og specifikke tiltag for at øge udbuddet af arbejdskraft, som muligvis kan tage afsæt i Velfærdskommissionens anbefalinger.
- Flere detaljerede tiltag for at øge konkurrencen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. I det omfang en række af de opstillede nye målsætninger vil skulle efterleves, herunder eksempelvis målsætningen om at anvende 2 pct. af BNP på videregående uddannelser, vil det kunne medføre betydelige statsfinansielle konsekvenser.

9. Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring.

Lissabon-strategien drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabon-strategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret, og hvor Udenrigsministeriet er formand. Der afholdes møder i udvalget frem mod forårstopmødet.

Sagen har endvidere været drøftet på møde i specialudvalget den 6. februar 2006:

EU-specialudvalget havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen:

Hilser Fremskridtsrapporten velkommen.

Ser behov for at fokusere på implementeringen af de nationale reformprogrammer (NRP) samt effektiv bilateral dialog mellem Kommissionen og medlemslandene herom og en reel multilateral overvågning og ”peer pressure”.

Hilser opprioriteringen af forskning, udvikling og universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner velkommen.

Understreger generelt behovet for at fokusere på kvalitet, resultater og effektiv anvendelse af midlerne frem for nye målsætninger om øgede offentlige udgifter, som f.eks. ved forslaget om et investeringsniveau på 2 pct. af BNP til videregående uddannelser.

Hilser anbefaling af ”flexicurity”-modellen velkommen, og ser Kommissionens brede definition som egnet for en fælles EU-debat herom, men understreger behovet for, at modellen fremmes under behørig hensyntagen til eventuelle udgiftsdrivende elementers virkning på de offentlige finanser. Konkrete forslag vil skulle overvejes, efterhånden som de konkretiseres.

Støtter, at alle relevante rådsformationer og arbejdsgrupper bidrager til forberedelsen af Det Europæiske Råd i foråret 2006 med sikring af konsistens mellem eventuelle politikanbefalinger på forskellige områder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes mere detaljerede holdninger til Fremskridtsrapporten er endnu ikke kendt, men rapporten hilses generelt velkommen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 30.-31. januar 2006.

7. Bidrag fra Rådet til Det Europæiske Råd om implementeringen af Ungdomspagten: Udkast til konklusioner vedtaget af Rådet, og repræsentanter for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, om implementeringen af den europæiske ungdomspagt

- vedtagelse

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabet har foreslået, at der vedtages et sæt rådskonklusioner om implementering af Ungdomspagten som bidrag til forårstopmødet i Det Europæiske Råd.

2. Baggrund

Som led i opfølgningen på Lissabon-strategien vedtog Det Europæiske Råd i foråret 2005 en Ungdomspagt, som primært vedrører områderne unges beskæftigelse, uddannelse og familieforhold.

Den 24. november 2005 vedtog Rådet desuden en resolution om varetæelse af unges interesser i Europa specielt med henblik på en aktiv gennemførelse af Ungdomspagten og fremme af aktivt borgerskab for unge i Europa. Det blev i den forbindelse fremhævet, at der nu er tre strenge for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet: Den åbne koordinationsmetode, den europæiske ungdomspagt og udviklingen af ungdomsdimensionen i andre relevante europæiske politikker.

Formandskabet ønsker nu yderligere at tilskynde Det Europæiske Råd til at drøfte en fremskyndelse af implementeringsprocessen af Ungdomspagten til gavn for de unges brede deltagelse i samfundslivet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget skal bidrage til en diskussion på Det Europæiske Råds forårstopmøde i 2006 om en yderligere fremme af implementeringen af ungdomspagten i samtlige medlemslande. Forslaget anerkender de fremskridt, der hidtil er sket, men peger samtidig på behovet for en yderligere forstærket indsats for bedre at kunne nå Lissabon-processens målsætninger om at give unge øgede muligheder for uddannelse, mobilitet og beskæftigelse samt bedre social integration.

Som værktøjer i denne proces fremhæver forslaget, at Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab bør tage initiativer på specielt tre områder:

- Fremme beskæftigelsesgraden blandt unge ved at styrke og støtte iværksætter-initiativer og forbedre mulighederne for overgang fra skole til erhverv
- Sikre svagt stillede unge bedre muligheder for social inklusion

- Reducere frafaldet i skolesystemet og udvikle et tættere samarbejde om gennemsigtighed i uddannelserne og anerkendelse af ikke-formel og uformel læring.

Forslaget opfordrer derfor Det Europæiske Råd til yderligere at sætte skub i Kommissionens og medlemsstaternes implementering af Ungdomspagten ved at sikre endnu tættere forbindelser mellem nationale strategier på tværs af sektorerne på uddannelses-, beskæftigelses- og ungdomsområdet.

Til brug for diskussionen på rådsmødet har formandskabet stillet tre spørgsmål:

1. Hvilke initiativer bør tages under Ungdomspagten for skabe bedre muligheder for svage unges adgang til arbejdsmarkedet?
2. Hvilke initiativer bør tages for at styrke ungdomsdimensionen ved implementeringen af Lissabon-strategien, både hvad angår politik-indhold og selve processen?
3. Hvilke initiativer bør tages for at styrke ungdomsorganisationernes deltagelse i Ungdomspagten?

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Forslaget har været drøftet på møde i EU-specialudvalget den 6. februar 2006, hvor der fremkom følgende synspunkter:

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) var glad for, at der bliver fulgt op på ungdomspagten og vil gerne på opfordring deltage i initiativer med henblik på at styrke ungdomsorganisationers deltagelse i Ungdomspagten.

De Samvirkende Invalideorganisationer (DLI) ville ligeledes gerne deltage og fandt endvidere, at vejledningsindsatsen samt aspektet om overgangsordninger fra den ene uddannelse til den anden var yderst vigtig.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man positiv i forhold til formandskabets udkast.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Samtlige medlemsstater forventes at være positive i forhold til formandskabets udkast.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.